

Út a hatékony oktatói tudástranszfer felé

Heading to an effective teacher knowledge transfer

DOI: [10.29180/978-615-6342-50-8_3](https://doi.org/10.29180/978-615-6342-50-8_3)

SZERZŐK:

Csongrádi Gyöngyi¹, Tóth Arnold², Honvári Patrícia³, Honvári János⁴

ABSZTRAKT

Napjainkban a tudás kiemelt fontosságú erőforrás, ami az egyén és az intézmények szempontjából is fejlesztendő tényező. A tudás pillanatnyi hasznosítása mellett a jövőbeli karrierlehetőségeket is jelentősen befolyásolja, továbbá a szervezetek eredményesebb működéséhez is hozzájárul. A munkaerőpiac által támasztott követelményekhez folyamatosan alkalmazkodni kell, ami többek között a humán erőforrásba történő investíció, az oktatáson keresztül érhető el. Kérdésként merülhet fel, hogy az egyén milyen módon szerzi meg a tudását, továbbá hajlandó-e annak megosztására másokkal. Vizsgálható az is, hogy tudatosul-e az egyénben az információátadás kölcsönösen előnyös volta. A tanulmány egyetemi hallgatók körében végzett felmérés alapján igyekeztek megvizsgálni, hogy az oktatók és hallgatók között milyen módon és milyen hatékonysággal történik a tudás megosztása, valamint milyen elvárásokat támasztanak az átadott tudásért cserébe. A megkérdezés online történt, amely anonim módon, önkéntesen valósult meg. Fontos hangsúlyozni, hogy az információk megosztása nem kizárólag az oktatás hatékonyságának növelésére alkalmas, hanem várhatóan a munkahelyi teljesítményre is kedvezően hat.

Kulcsszavak: tudástranszfer, emberi erőforrás, oktatás, egyetem

ABSTRACT

Knowledge is a key resource to be developed for individuals and institutions. In addition to its use in the moment, it has a significant impact on future career prospects and contributes to the more effective functioning of organizations. There is a need for continuous adaptation to the demands of the labour market, which can be achieved, through investment in human resources and education. The question may arise as to how individuals acquire knowledge and whether they are willing to share it with others. It can also be examined whether individuals are aware of the mutual benefits of information transfer. The authors of the study used a survey of university students to investigate the ways in which knowledge is shared between teachers and students, the effectiveness of the sharing and the

¹ Budapesti Gazdasági Egyetem, Pénzügyi és Számviteli Kar, Üzleti Gazdaságtan Tanszék, e-mail: csongradi.gyongyi@uni-bge.hu

² Budapesti Gazdasági Egyetem, Pénzügyi és Számviteli Kar, Üzleti Gazdaságtan Tanszék, e-mail: toth.arnold@uni-bge.hu

³ Budapesti Gazdasági Egyetem, Pénzügyi és Számviteli Kar, Üzleti Gazdaságtan Tanszék, e-mail: honvari.patricia@uni-bge.hu

⁴ Budapesti Gazdasági Egyetem, Pénzügyi és Számviteli Kar, Üzleti Gazdaságtan Tanszék, e-mail: honvari.janos@uni-bge.hu

expectations of students in return for the knowledge they receive. The survey was conducted online, anonymously and on a voluntary basis. It is important to stress that information sharing is not only a way to improve the effectiveness of education but is also expected to have a positive impact on workplace performance.

Keywords: knowledge transfer, human resource, education, university

Bevezetés

Egyetemi oktatóként rendszeresen felmerül a kérdés, hogy vajon az általunk felhalmozott információk tömege milyen módon jut el tanítványainkhoz, és hasznosul a következő nemzedékek számára. Az elmúlt évtizedek, évszázadok során rengetegen foglalkoztak már a kérdéssel, de a társadalmi fejlődéssel párhuzamosan a generációk közötti kapcsolat és kommunikáció is változik. A 21. században is értek minket olyan sokkhatások, melyek megváltoztatták mindennapi életünket, gondoljuk csak a COVID járvány hatására, mely az online kommunikációt hihetetlen mértékben előtérbe helyezte.

Ebben az új környezetben indítottuk el kutatásunkat online kérdőív formájában, és tettük fel a kérdést, hogy a jelenlegi hallgatók, akik megtapasztalták a személyes és az online oktatási formákat is, hogyan értékelik az oktatói tudásátadást. Nem szigorúan a tananyagra koncentrálnak, hanem egyszerűen az információ, az ismertetek átadására fókuszálva, illetve arra, hogy ezeknek az információknak milyen súlya van a hallgatók életében, mennyire fogadják meg a tanácsokat, mennyire hallgatnak az idősebb generációra, akik azért vannak jelen az adott környezetben, hogy tudással ruházzák fel őket.

Az itt elért eredményeket további kutatások során kívánjuk felhasználni, melynek célja, hogy javítsuk az oktatói tudásátadás hatékonyságát, mellyel nem csak az aktuális hallgatók érdekeit szolgáljuk, hanem mintát is adhatunk nekik a későbbiekre, hogy a munkaerő piacra kilépve hogyan, és milyen módon kommunikálhatnak hitelesen, és hatékonyan. Valamint további célunk, hogy leromboljuk azt a társadalmi berögződést, mely szerint a tudást védeni és megőrizni kell.

Szakirodalom

A modern társadalomban a tanítás és a tanulás kulcskérdései közé tartozik többek között az is, hogy hogyan válasszuk ki, rendszerezzük és használjuk fel az információkat a problémák megoldása, az új helyzetek kezelése és a tanulás folytatása érdekében. E készségek oktatása különösen fontos az európai egyetemek számára, az információs műveltség az egész életen át tartó tanulás alapját képezi. Ez minden tudományágban, minden tanulási környezetben és az oktatás minden szintjén fontos. Lehetővé teszi a tanulók számára, hogy elsajátítsák a tudást, és jobban tudják kontrollálni saját tanulási tevékenységüket (Molina 2008). Az oktatási intézmények kiemelet szerepet játszanak abban, hogy a hallgatók olyan ismereteket sajátítsanak el, amely számukra a későbbiekben is jól hasznosítható a személyes karriercélok megvalósítása során. A különböző intézményekben kiemelt szerepet kell szánni annak, hogy a felhalmozott tudás megfelelő minőségben is mennyiségben jusson el a szereplőkhöz, ami részben az oktató és a tanuló közötti tudásátadásban, másrészt a hallgatók közötti tudástranszferben is megjelenik.

A tudástranszfer javítása érdekében fontos azonosítani a tudástranszfer akadályait és elősegítőit. Egyes kutatók megállapították, hogy a fő akadályok a tudásbeli különbségek és a különböző intézményi kultúrákból eredő célok közötti eltérések miatt merülnek fel. Ezek az akadályok kétértelműséget, a tudásfelhasználással kapcsolatos problémákat és a tudás alkalmazásának nehézségeit eredményezik. A bizalom, a kommunikáció, a közvetítők igénybevétele és a tapasztalat a tudástranszfer elősegítőinek minősül, amelyek segítenek az azonosított akadályok megoldásában (de Wit-de Vries 2019). A tudásmenedzsment hatékony támogatására alkalmas technológia háttérében a tudásátadás két fő kognitív folyamata áll: a kodifikáció és az értelmezés. Megállapítható, hogy a tudástechnológia tulajdonságainak meghatározásához elemezni kell azt a kognitív kontextust, amelyben a tudásátadás történik (Garavelli et al. 2002). Amennyiben a tudás átadását a környezeti tényezők támogatják, akkor az abban részesülő személyek hatékonyabban sajátíthatják el az átadni kívánt ismereteket, továbbá a későbbi felhasználás során is előnyös pozícióba kerülnek.

Gyakran halljuk, hogy az emberek a tudást a saját hasznukra használják fel, és csak vonakodva osztják meg azt. Ez részben igaz lehet, mert társadalmunk mély kulturális hagyományokkal rendelkezik. Még az iskolai emlékek is megerősítik azt a képet, hogy a tudás olyan dolog, amelyet óvni és elrejteni kell. A társadalomban főképp az egyénileg elért eredmények számítanak. Másrészt a tudás gazdasági erőforrásának hatékony és eredményes felhasználása érdekében a tudás megosztásának szükségessége a vállalaton belül az egyik kritikus sikertényezőnek tekinthető (Disterer 2001). A tudástranszfer a kutatás és oktatás mellett fontos szerepet játszik a felsőoktatási tevékenységek körében. Előzményei a technológiatranszferben rejlenek, és ez az üzletszerű irányultság továbbra is domináns. A tudástranszfert részben a globalizálódó trendek alakítják ki az új tudás gazdaságban a sikeres verseny érdekében, de helyi prioritásokat és jelentéseket is tükröznek (Ozga - Jones 2006).

Annak érdekében, hogy feltárható legyen a tudásmegosztás és annak előzményei, a szervezeti kultúra, az etika és az emberi erőforrások lokalizálása közötti kapcsolat, vietnámi kutatók kérdőíves felmérésből származó adatok elemzését végezték el helyi vállalatok középszintű vezetői körében. A tanulmány eredményei igazolják a kultúra és az etika közötti megfelelést (Tuan 2012). Általánosságban is elmondható, hogy a kulturális tényezők jelentősen befolyásolhatják a tudás átadásának módját, minőségét egyaránt. A kulturális és kommunikációs nehézségek és a gyenge kapcsolatok jelentik a kulcsfontosságú akadályokat a sikeres tudásátadásban. Megállapítást nyert, hogy ha az átadó és a befogadó eltérő kulturális dimenziókban helyezkedik el, akkor csökken a sikeres tudásátadás valószínűsége. A tudásátadási nehézségek csökkentésében a szoros kapcsolatok és a proaktív tanulás segíthet (Chen et. al 2010).

Fontos megfontolni a tanulással kapcsolatos ismeretek, motivációk megosztását a különböző kulturális-oktatási kontextusokban. Kutatást végeztek a konfucianus örökség kultúrájának tanulóival, főként Szingapúrból és Hongkongból származó diákok esetében, hogy megállapítsák a társadalmi-kulturális megfelelés fogalmának hasznosságát a tudásátadás megértéséhez. A kutatás eredménye kiemelte a dinamikus kölcsönhatások jelentőségét, a megfelelés szubjektív jellegét és a tudás átadásával kapcsolatos érzelmi dimenziókat (Volet 1999). Magyarország és Csehország példáján keresztül megvizsgálták a tudástranszfer sajátos akadályait. Az elemzők megállapították, hogy a közép-kelet-európai régiókban felül kell vizsgálni az ambiciózus egyetemi alapú fejlesztési modelleket, és az egyetemek jövőbeli fejlesztési szerepét realisabb perspektívából kell újra gondolni (Gál - Ptaček 2011).

Többen úgy gondolják, hogy a felsőoktatásban egy olyan tanulási környezet, amely az online tanfolyamok tanítási módszereiből, a kevert/hibrid formátumokból és a személyes órákból áll, növeli az egész életen át tartó tanulás eredményességét. Magasabb tudástranszfer-arányok mérhetők olyan kevert kurzusformátumok esetében, melyben helyet kapnak az online vetélkedők, értékes órai tartalmak, a kreatív prezentációk. A hatékony tudástranszfer modelljei figyelembe veszik a tervezési folyamatot, de fellelhetőek problémák a tanulói igények sokféleségének azonosításában (Van Doorn 2014). Az egyetemek tudástranszferrel kapcsolatos megközelítését intézményi és szervezeti erőforrások alakítják, különösen szellemiségük és kutatásuk minősége. A tudásátadás stratégiai prioritásai tükröződnek a tevékenységben, melyre hatással vannak az egyes tudástranszfer-csatornák, az egyetemek által érintett partnerek is (Hewitt-Dundas 2012, Vapnik - Izmailov 2015). A tanulási motiváció pozitív hatással van mind a megszerzett tudásra, mind a tudástranszferre. Az eredmények azt is jelzik, hogy a megszerzett tudás meghatározója a tudástranszfernek. A munkahelyi autonómia vegyes szerepet játszik a megszerzett tudás és a tudástranszfer kapcsolatában (Tho 2017).

Amennyiben a hallgatók és tanáraik közötti kapcsolatokat vizsgáljuk, többféle megállapításra juthatunk. Egyes kutatások azt mutatják, hogy a fiatalabb, ún. hagyományos típusú hallgatók fokozott teljesítménycél-orientációkat mutatnak, és inkább szórakoztató tulajdonságokkal rendelkező oktatókat részesítenek előnyben, míg a nem hagyományos típusú hallgatók inkább a rugalmas, tevékenységüket mégis jól menedzselő oktatók által tanított kurzusokat preferálják. A tanár azon képessége, hogy azonosítsa a diákok leggyakoribb helytelen válaszait, a pedagógiai tartalmi ismeretek egyik formája, a tanári kompetencia további mércéje (Sadler et al. 2013).

Annak feltárása érdekében, hogy a diákok hogyan adják át a tudást mérnök hallgatók bevonásával kísérletet végeztek. Az eredmények azt mutatják, hogy a tényszerű, fogalmi és folyamatismeretek a tudás fő típusai, és a tudástranszfer forrásai közé tartoznak a hallgatók, oktatók és az iparágak is, továbbá az oktatók, iparágak és hallgatók tudástranszfer képessége és hajlandósága hatással van a tudástranszfer hatékonyságára (Shi-Jer, et al. 2010). Egyes kutatók azt vizsgálták, hogy a tudástranszfer-mutatók relevánsak-e a felsőoktatási intézmények hatékonyságának értékelésekor, és ha igen, mely mutatók a legmegfelelőbbek. Az eredmények arra utalnak, hogy a tudástranszfer-mutatóknak a hatékonysági elemzésekbe való beépítésének hatása egyetemenként változik jellemzőik szerint (de la Torre et al. 2017).

A tanárok legjobbnak tekintett oktatási módszereinek vizsgálata olyan kérdés, amelyet már régóta igyekeznek feltérképezni. Ennek a kérdésnek az egyik megközelítése különösen az elméleti ismereteknek a gyakorlattal való összekapcsolására összpontosít. A vizsgálatok egy részében kifejezetten a támogató tanár-diák kapcsolat létrehozására összpontosítanak (Steins - Behravan 2017).

Módszertan

A kutatás első lépéseként a kérdőíves lekérdezést választottuk, mely során egyetemi hallgatókat kérdeztünk meg arról, hogyan látják a tudásáramlást saját intézményükben. A kérdőíves lekérdezésre elsősorban kis létszámú, gyakorlati órák alatt került sor, melyre a kutatásban részt vevő és néhány felkért oktató kérte fel a hallgatókat. Az online, anonim kérdőív 27 kérdését a kitöltők saját eszközükön keresztül válaszolták meg, így a könnyebb válaszadás reményében főként Likert-skálás kérdéseket állítottunk össze, azaz a felsorolt állításokat 1-től 5-ig terjedő skálán kellett értékelniük a megadott

szempontok alapján. Így nominális és metrikus változókat kaptunk válaszként. A felmérés során néhány egyéni jellemzőt is bekértünk, mint a hallgató neme, évfolyama, az egyetem tudományterülete.

Az általános tudástranszferrel foglalkozó kérdőív sok kérdése közül ebben a tanulmányban csak azokat emeljük ki, melyek az oktatók és a hallgatók közti kommunikációra, elfogadásra irányulnak. Az 552 kitöltés mindegyike kiértékelhetőnek bizonyult, melyet leíró statisztikai elemzésnek vetettünk alá, majd a kérdések közötti összefüggéseket vizsgáltuk és különféle tesztekkel próbáltuk igazolni az előzetesen felállított hipotéziseinket.

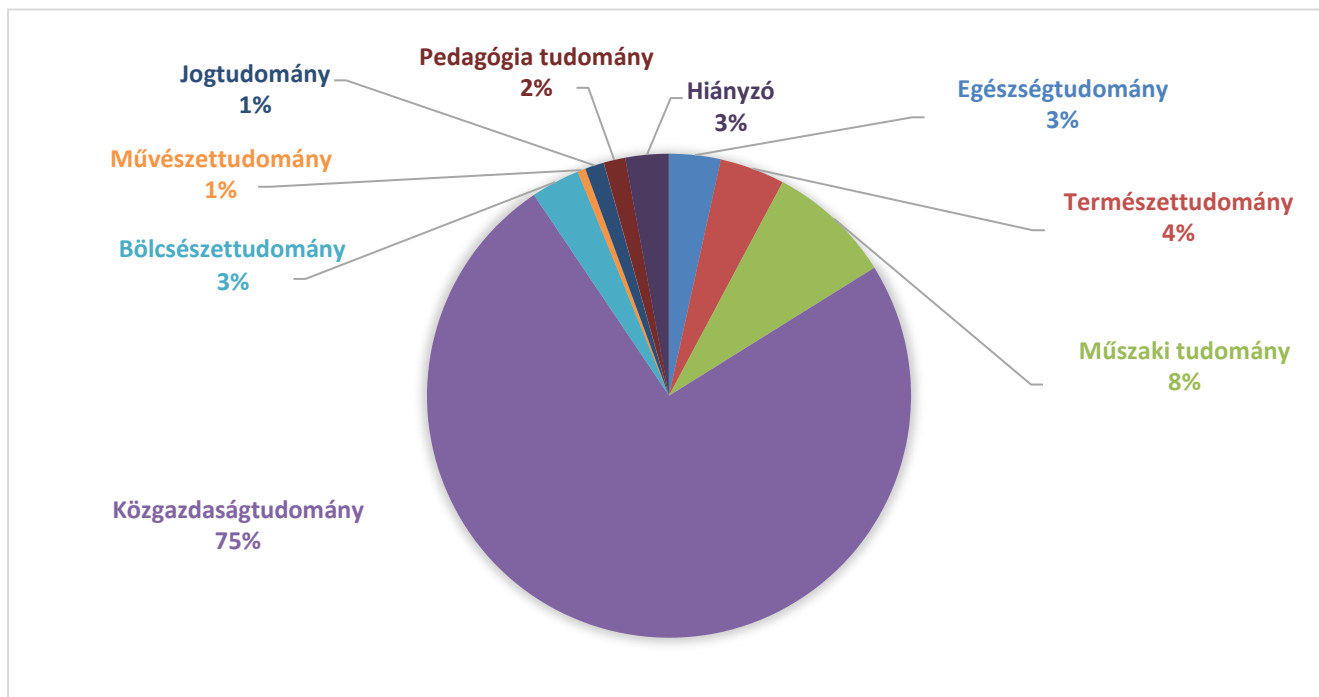
Az elemzés során arra kerestünk választ, hogy mennyire figyelhető meg bizalom az oktatók iránt, és ennek milyen elemei, befolyásoló tényezői vannak. Így az alábbi hipotéziseket állítottuk fel:

- H1: Az alsóbb éves hallgatók inkább kikérik az oktatók tanácsát.
- H2: Az alsóbb éves hallgatók jobban elfogadják az oktatók tanácsait.
- H3: Azok a hallgatók, akik tanácsért fordulnak az oktatókhoz, inkább elfogadják azok tanácsait.

A kérdőívet 552 alkalommal töltötték ki. A kitöltők 45,5 százaléka (251 fő) férfi, 54,5 százaléka nő (301 fő). A kitöltők életkora 17 és 52 év között mozgott, ahol 20 év volt az életkor módusza, ami jól mutatja a felsőoktatásban részt vevők várható életkorát, mely ideális esetben 18-20 éves korban kezdődik, és alapképzés esetén 3, mesterképzés esetén 5 évig tart. Ugyanakkor a kitöltők átlagéletkora már 24,17 év, ami a kiugró szélsőértékeknek: másoddiplomásoknak, és a már végzeteknek köszönhető; 6,441-es szórással.

A kitöltőket több felsőoktatási intézményen keresztül próbáltuk elérni, ezért viszonylag sok tudományterületről érkeztek, viszont a közgazdaságtant hallgatók aránya erősen felülreprezentált, mivel a szerzők jellemzően ezen a területen oktatnak, így őket könnyebben tudtuk elérni. Mivel a közgazdaságtant hallgatókon kívül a többi tudományterületről csak kevés kitöltő akadt, melyek száma komolyabb a statisztikai elemzéshez nem elegendő, így a kérdőívek jelenlegi kiértékelése során ebből a szempontból csak korlátozottan tekinthetőek érvényesnek, mindenesetre az 5 fő alatti csoportokat ebből az elemzésből kizártuk. A válaszadók tudományterület szerinti megoszlását az 1. ábra szemlélteti.

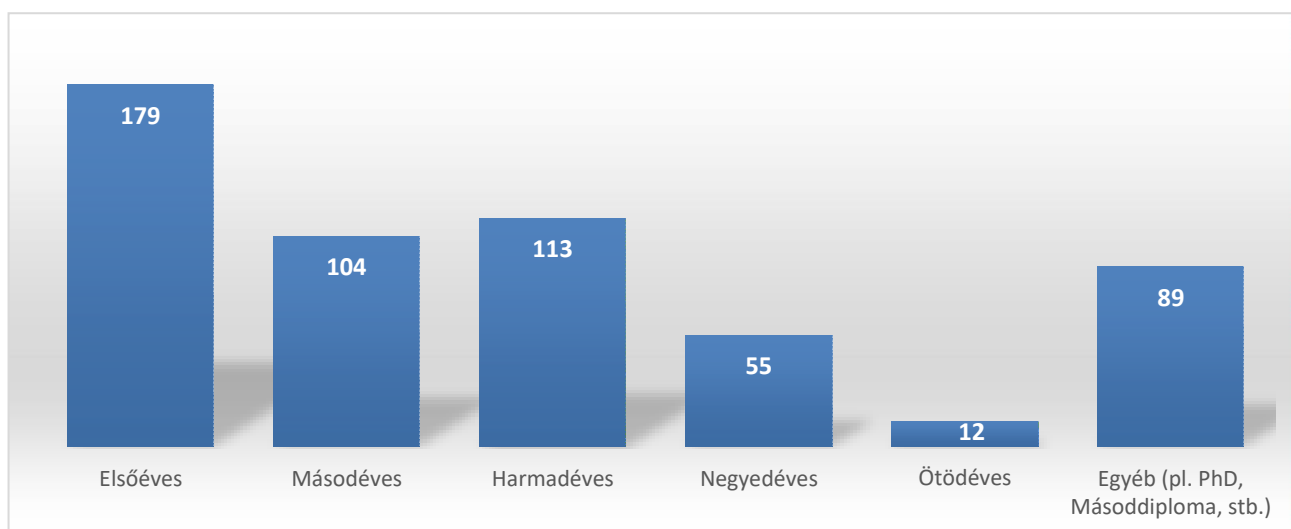
1. ábra A válaszadók tudományterület szerinti megoszlása

Forrás: Saját szerkesztés

A hallgatók a kitöltés során nyilatkoztak az aktuális évfolyamukról is. Itt is jól látszik, hogy azokban az évfolyamokban van több kitöltő, ahol alapvetően a hallgatók száma is magasabb, azaz a BA, illetve BSC képzésben résztvevők, azaz az első 3 évfolyam, ahol a megkérdezettek 71,7 százaléka tanul. Mester képzésen, azaz a negyedik és ötödik évfolyamra járók a válaszadók 12,2 százalékát adják, míg egyéb kategóriába, azaz a másoddiplomások, PhD hallgatók, illetve a már végzettek a kitöltők 16,1%-át teszik ki.

2. ábra A hallgatók évfolyam szerinti megoszlása

Forrás: Saját szerkesztés

Eredmények

A kérdőív kitöltését ebben a kutatásban csak a hallgatók és oktatók közötti kapcsolat alapján elemezzük. A kérdőív kitöltése során a hallgatóknak több kérdéscsoporton belül is értékelniük kellett az oktatókkal kapcsolatos kommunikációt, bizalmat, tudásmegosztást. Az első ilyen kérdés során arra kerestük a választ, hogy mennyire szívesen kérnek tanácsot a hallgatók az oktatóktól. A válaszadók az 5 fokozatú skálán átlagosan 3,87 pontot adtak 1,013-as szórással. Ez az érték nem tér el jelentősen a hallgatók egymás közötti viszonyától, mivel ott átlagosan 3,94-re értékelték a kérdést, azaz, hogy mennyire szívesen kérnek tanácsot az azonos évfolyamra járó hallgatótársaiktól. Ugyanakkor a felsőbb évesekhez való tanácsért forduláshoz (3,36) magasabb átlagot mutat az oktatók megkeresése, tehát szívesebben kérnek tanácsot egy ismerős oktatótól, mint egy magasabb évfolyamra járótól.

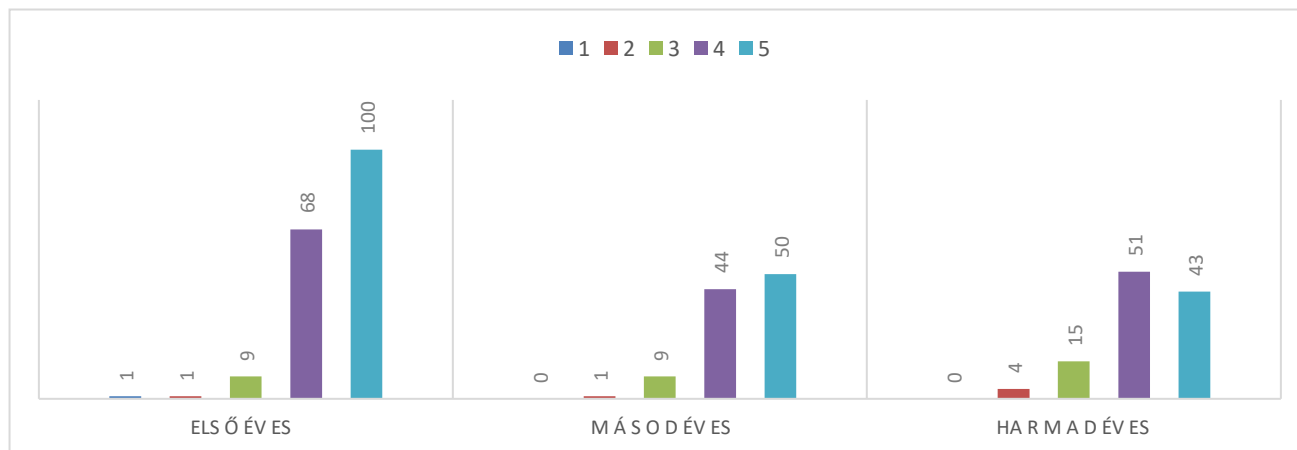
Amennyiben a hallgatói válaszokat a különböző tudományterületek alapján értékeljük, az 537 értékelhető válasz alapján még a nagyon gyenge (Spearman: 0,019, szign: 0,663) kapcsolat sem tekinthető szignifikánsnak. Ugyanakkor az átlagok alapján leginkább a pedagógiát tanulók azok, akik szívesen fordulnak tanácsért az oktatókhoz (4,38), a többi tudományterület ettől jelentősen elmarad 3,71 és 3,91 közötti átlagokkal.

Ha megnézzük, hogy a különböző évfolyamok hallgatói között van-e különbség aközött, hogy szívesen fordulnak-e az oktatókhoz tanácsért, azt láthatjuk, hogy nagyon minimális, negatív kapcsolatot feltételezve sem lesz szignifikáns az eredmény a teljes mintát tekintve: a Spearman korrelációs együttható értéke -0,042, szignifikancia szintje 0,329, tehát nem mondható ki, hogy összefüggés a hallgató évfolyama és a között, hogy szívesen kér-e tanácsot az oktatóktól.

Áttérve a második hipotézis kérdéskörére, azaz az oktatói tanácsok elfogadására az alábbi eredményeket kapjuk. Az egész sokaságot tekintve annak értéke, hogy megfogadják-e az oktatók tanácsát, a hallgatók válaszáinak átlaga alapján 4,31 lesz, mely 0,759-es szórással párosul. Összességében ez magasabb érték, mint az azonos évfolyamra járók és a felsőbb évfolyamos hallgatók által adott tanácsok elfogadására adott átlagpontoszám (3,88, illetve alsóbb évfolyamosoktól 2,97), azaz úgy tűnik, az oktatók tudása, tanácsai többet nyomnak a latba, mint a kortársaké (F:49,370, szign:<0,001).

Amikor azonban a hallgatók a különböző évfolyamok és a tanácsok elfogadása közötti kapcsolatot nézzük, azt az eredményt kapjuk első körben, hogy nincs megfigyelhető kapcsolat a két érték között. Amennyiben azonban szűkítjük a kört, és csak az első három évfolyam, azaz a BSC képzés hallgatóit vizsgáljuk, az alábbi értékeket kapjuk:

3. ábra Az 1-3 évfolyamos hallgatók mennyire fogadják meg oktatóik tanácsát

Forrás: Saját szerkesztés

Az így kapott válaszok megoszlása alapján azt az eredményt kapjuk, hogy a tanulmányi előremenetel során az oktatók tanácsainak elfogadása a hallgatók saját bevallása alapján az első három évben csökken. A kapcsolat ugyan nem erős, a Spearman korreláció értéke $-0,170$, de szignifikáns ($<0,001$) a megfigyelt 381 hallgató körében. Azaz elmondható, hogy ahogy a hallgatók egyre magasabb évfolyamba lépnek, az oktatók által adott tanácsok elfogadása csökken. Ennek okára azonban ez a kutatás nem fókuszál.

Amennyiben a tudományterület alapján hasonlítjuk össze ezen alapképzéses hallgatók válaszait, azt látjuk, hogy az 5 főnél nagyobb elemszámok esetén a pedagógia oktatásban résztvevők átlaga (4,8) a legmagasabb, míg az egészségtudomány területén az átlag a legalacsonyabb (4,00). A képzés tudományterülete szerint elvégzett ANOVA teszt eredménye is azt mutatja, hogy szignifikáns különbség figyelhető meg a különböző tudományterületek átlagpontjai között ($F=2,285$, szign: 0,035), mely szintén érdekes kérdéseket vet fel a jövőre vonatkozóan.

A harmadik hipotézist tekintve, az előző két kérdés közötti kapcsolatot vizsgálva a teljes minta alapján arra vagyunk kíváncsiak, hogy azok, akik szívesen kérnek információt az oktatóktól, vajon jobban megfogadják-e azok tanácsait. A két kérdésre adott válasz alapján a hallgatók nagyon hasonlóan értékelték a két szituációt, így szignifikáns, erős pozitív kapcsolatot érzékelhetünk a két kérdésre adott válaszok között (Spearman korrelációs együttható értéke $0,543$, szignifikancia $< 0,001$). Ami oktatói szemmel és oldalról azt jelenti, hogy érdemes azokra a kérdésekre válaszolni, amit a hallgatók feltesznek, hiszen aki eljut oda, hogy meg meri kérdezni, az kíváncsi is a véleményünkre, tudásunkra, információinkra.

De kikhez is jutnak el a hallgatók? Az oktatók információmegosztását tekintve a teljes sokaságot nézve azt látjuk, hogy a hallgatók a közvetlenül őket oktatókat értékelték a legjobbra 4,63-as átlagos pontszámmal adva, míg az őket nem oktató, de ismerős tanárok esetében már 3,73-as átlagot, és a nem ismerős oktatók 2,91-es átlagpontszámot kaptak, mely megfelel az előzetes várakozásoknak, azaz minél szorosabb a kapcsolat az oktatók és a hallgatók között, annál nyitottabbak az oktatók mindenféle információ megosztásával kapcsolatban. A kutatás során kapott legfontosabb eredményeket az 1. táblázat tartalmazza.

1.táblázat *A hallgatói tudásátadással kapcsolatos legfontosabb eredmények összegzése*

Hipotézis	Teszt	Szignifikancia
H1: Az alsóbb éves hallgatók inkább kikérik az oktatók tanácsát.	Spearman 0,042	0,329
H2: Az alsóbb éves hallgatók jobban elfogadják az oktatók tanácsait (1-3 évfolyam)	Spearman 0,170	<0,001
H3: azok, akik szívesen kérnek információt az oktatótól, nagyobb eséllyel meg is fogadják azokat.	Spearman 0,543	<0,001
Az oktatók tanácsait inkább elfogadják, mint a kortársakét.	F-próba 49,370	<0,001

Forrás: Saját szerkesztés

Ugyanakkor a tudásátadás során érzékelhető problémák továbbra is megoldásra várnak, ahol is a hallgatók 5,3 százaléka érzi úgy, hogy az oktatók nem tudják hasznosíthatóan megosztani a tudásukat, de ami ennél is nagyobb problémát vetíthet előre az az, hogy a hallgatók 30,8 százaléka érzi úgy, hogy inkább nem kérdez, mert kiderül, hogy nem rendelkezik megfelelő tudással. Ezt pedig célirányos, tudatos oktatói kommunikációval kezelni lehet, és ha egy hatékonyabb tudásátadás a cél, akkor ebbe az irányba érdemes lépéseket tenni.

Összegzés

A tudás átadásának jelentősége nem kérdőjelezhető meg. A személyek közötti információáramlás hozzájárulhat a szervezet hatékonyabb működéséhez, de az egyén szempontjából is nagyon fontos lehet. A tudástranszfer számos formájában értelmezhető, megjelenhet intézmények között, de adott intézményen belül személyek között is. A kutatás során az egyetemen belüli tudásátadás vizsgálatára került sor, amely során a tanulmány szerzői az oktatók és hallgatók közötti tudásáramlásra fókuszáltak elsősorban. A lekérdezés során 552 hallgató online megkérdezésére került sor, amelynek egyik eleme a hallgatók és oktatók közötti elfogadásra, kommunikációra irányult.

A tanulmányban három hipotézis került elemzésre. Amennyiben arra keressük a választ, hogy az elsőbb éves hallgatók inkább kikérik az oktatók tanácsát, nem találtunk igazolható kapcsolatot. Második feltételezésünket, mely szerint az alsóbb éves hallgatók jobban elfogadják az oktatók tanácsait, a teljes mintára nézve nem tudjuk elfogadni, ugyanakkor a hallgatók körét az első három évfolyamra szűkítve már igazolható az összefüggés. A harmadik hipotézisünkkel kapcsolatban pedig már a teljes sokaságot tekintve is elfogadhatjuk az állítást, mely szerint azon hallgatók, akik az oktatóhoz tanácsért fordulnak, a tanácsokat el is fogadják. A vizsgálat természetesen nem adott választ minden kérdésre, további kutatási irányok vázolhatóak fel. Többek között kérdés lehet az is, hogy az egyes tudományterületekről érkező hallgatók válaszai mennyiben különböznek és mi ezen különbségeknek az oka.

Az így kapott eredmények alapján tehát úgy véljük, hogy további kutatásainknak van alapja, és nem csak a hallgatói, hanem az oktatói oldalról is érdemes megvizsgálni az itt felmerült kérdéseket, problémákat, hiszen a tudásátadás során mindkét fél aktív közreműködésére szükség van. Sőt, akár jelentősen árnyalhatja a kutatás következtetéseit, valamint további kérdésekre adhat választ egy oktatók körében végzett lekérdezés is. A hatékonyság javításának tehát első lépéseként a jelenlegi helyzetet kell felmérni, elemezni, és a problémákat feltárva lehet majd olyan javaslatokat és módszereket kidolgozni, melyek alkalmazásával ez a kapcsolat magasabb szintre emelhető.

Irodalomjegyzék

1. Chen, J.- Sun, P.Y.T. - McQueen, R.J. (2010). The impact of national cultures on structured knowledge transfer. *Journal of Knowledge Management*, 14(2), 228-242. <https://doi.org/10.1108/13673271011032373>
2. de la Torre, E. M. - Agasisti, T. - Perez-Esparrells, Carmen (2017). The relevance of knowledge transfer for universities' efficiency scores: an empirical approximation on the Spanish public higher education system. *Research Evaluation*, Oxford University Press, 26(3), 211-229. RePEc:oup:rseval:v:26:y:2017:i:3:p:211-229.
3. de Wit-de Vries, E. - Dolfsma, W.A. - van der Windt, H.J. et al. (2019). Knowledge transfer in university–industry research partnerships: a review. *J Technol Transf* 44, 1236–1255. <https://doi.org/10.1007/s10961-018-9660-x>
4. Disterer, G. (2001). Individual and social barriers to knowledge transfer. Hawaii: Proceedings of the 34th Annual Hawaii International Conference on System Sciences, 7 <https://doi.org/10.1109/HICSS.2001.927138>
5. Gál, Z. - Ptaček, P. (2011). The Role of Mid-Range Universities in Knowledge Transfer in Non-Metropolitan Regions in Central Eastern Europe. *European Planning Studies*, 19:9, 1669-1690, <https://doi.org/10.1080/09654313.2011.586186>
6. Garavelli, A. C. - Gorgoglione, M. - Scozzi, B (2002). Managing knowledge transfer by knowledge technologies. *Technovation*, 22(5), 269– 279. [https://doi.org/10.1016/S0166-4972\(01\)00009-8](https://doi.org/10.1016/S0166-4972(01)00009-8)
7. Hewitt-Dundas, N. (2012). Research intensity and knowledge transfer activity in UK universities. *Research Policy*, 41(2), 262-275. <https://doi.org/10.1016/j.respol.2011.10.010>
8. Molina, M. P. (2008). Knowledge Transfer and Information Skills for Student-Centered Learning in Spain. *Libraries and the Academy*, 8, 53-74.
9. Ozga, J. - Jones, R. (2006). Travelling and embedded policy: the case of knowledge transfer. *Journal of Education Policy*, 21:1, 1-17. <https://doi.org/10.1080/02680930500391462>
10. Sadler P. M. - Sonnert, G. - Miller, J. (2013). The Influence of Teachers' Knowledge on Student Learning in Middle School Physical Science Classrooms. *American Educational Research Journal*. 50, 5, 1020-1049. <https://doi.org/10.3102/0002831213477>

11. Shi-Jer Lou - Ru-Chu Shih - Kuo-Hung Tseng, C - Ray Diez - Huei-Yin Tsai (2010). How to promote knowledge transfer through a problem-based learning Internet platform for vocational high school students. *European Journal of Engineering Education*, 35:5, 539-551. <https://doi.org/10.1080/03043797.2010.489938>
12. Steins, G. - Behravan, B. (2017). Teacher-Student-Relationships in Teacher Education: Exploring Three Projects of Knowledge Transfer into Action. *Psychology*, 8, 746-770. <https://doi.org/10.4236/psych.2017.85048>
13. Tho, N.D. (2017). Knowledge transfer from business schools to business organizations: the roles absorptive capacity, learning motivation, acquired knowledge and job autonomy. *Journal of Knowledge Management*, 21(5), 1240-1253. <https://doi.org/10.1108/JKM-08-2016-0349>
14. Tuan, Luu (2012). Behind knowledge transfer. *Management Decision*. 50. 459-478. <https://doi.org/10.1108/00251741211216232>
15. Van Doorn JR - Van Doorn JD (2014). The quest for knowledge transfer efficacy: blended teaching, online and in-class, with consideration of learning typologies for non-traditional and traditional students. *Front Psychol.* 17;5, 324. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2014.00324>. PMID: 24860517; PMCID: PMC4029015
16. Vapnik, V. - Izmailov, R. (2015). Learning with Intelligent Teacher: Similarity Control and Knowledge Transfer. *Journal of Machine Learning Research* 16, 2023-2049.
17. Volet, S. (1999). Learning across cultures: Appropriateness of knowledge transfer. *International Journal of Educational Research*, 31 (7), 625-643. [http://dx.doi.org/10.1016/S0883-0355\(99\)00028-2](http://dx.doi.org/10.1016/S0883-0355(99)00028-2)